

СБОРНИК ТЕЗИСОВ

IV Международной конференции
студентов и молодых учёных

Министерство здравоохранения
Республики Узбекистан

Министерство здравоохранения
Республики Казахстан

Ташкентский государственный
медицинский университет

НАО «Медицинский университет Астана»

ПРОБЛЕМЫ БАКТЕРИАЛЬНЫХ, ВИРУСНЫХ И ПАРАЗИТАРНЫХ ИНФЕКЦИЙ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ

ТАШКЕНТ 2026

Министерство здравоохранения Республики Узбекистан
Министерство здравоохранения Республики Казахстан
Ташкентский государственный медицинский университет
НАО «Медицинский университет Астана»

СБОРНИК ТЕЗИСОВ

IV- МЕЖДУНАРОДНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ СТУДЕНТОВ И МОЛОДЫХ УЧЁНЫХ «ПРОБЛЕМЫ БАКТЕРИАЛЬНЫХ, ВИРУСНЫХ И ПАЗИТАРНЫХ ИНФЕКЦИЙ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ»

Редакционная коллегия:

Таджиева Нигора Убайдуллаевна

*Заведующая кафедрой эпидемиологии Ташкентского
государственного медицинского университета, д.м.н., профессор*

Матназарова Гульбахор Султановна

*Директор магистратуры кафедры эпидемиологии Ташкентского
государственного медицинского университета, д.м.н., профессор*

Мусина Айман Аяшевна

*Заведующая кафедрой эпидемиологии и биostatистики
НАО «Медицинский университет Астана», д.м.н., профессор*

Алекешева Ляйля Жулдасовна

*– ассоциированный профессор кафедры эпидемиологии с курсом
ВИЧ инфекции и ИК, Казахского Национального Медицинского
Университета им. С.Д. Асфендиярова, к.м.н.*

Абдукахарова Муаттар Фахритдиновна

*Доцент кафедры эпидемиологии Ташкентского государственного
медицинского университета, к.м.н.*

Брянцева Елена Владимировна

*Доцент кафедры эпидемиологии Ташкентского государственного
медицинского университета, к.м.н.*

Хамзаева Нилуфар Тоштемировна

*Старший преподаватель кафедры эпидемиологии Ташкентского
государственного медицинского университета, PhD*

Курбаниязова Малика Оралбаевна

*Ассистент кафедры эпидемиологии Ташкентского
государственного медицинского университета*

Редакционная коллегия не несёт ответственность за содержание и ошибки в тезисах

№	СОДЕРЖАНИЕ	
1	<i>Abdrimova N.A.</i> - VIRUSLI GEPATIT B KASALLIGINING ZAMONAVIY EPIDEMIOLOGIK XUSUSIYATLARI	10
2	<i>Abdullayev Sh.</i> - KIDNEY TRANSPLANTATION: MODERN APPROACHES AND CLINICAL SIGNIFICANCE	12
3	<i>Abdurashidova Z. J.</i> - O'PKA SILINING TARQALISHIGA TA'SIR QILUVCHI IJTIMOY OMILLAR VA XAVF GURUHLARI: TIZIMLI TAHLIL	14
4	<i>Abduraxmanova A.B.</i> - ASKARIDOZNING EPIDEMIOLOGIK XUSUSIYATLARI VA UNING PROFILAKTIK CHORA – TADBIRLARINI TAKOMILLASHTIRISH (XORAZM VA FARG'ONA VILOYATLARI MISOLIDA)	17
5	<i>Abduraxmanova A.B.</i> - O'TKIR ICHAK INFEKSIYALARINING EPIDEMIOLOGIK HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	19
6	<i>Abdurashidova D.J., Abduvaitova M.A., Sherqo'ziyeva G.F.</i> – OCHIQ SUV HAVZALARINING MIKROBIOLOGIK IFLOSLANISH MYAMMOJARI	22
7	<i>Agzamova N.A.</i> - BOLALAR STATIONARIDA JCI TALABLARI ASOSIDA BEMOR XAVFSIZLIGINI BAHOLASH VA TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	24
8	<i>Agzamova N.A.</i> - KO'P TARMOQLI BOLALAR TIBBIYOT MARKAZIDA SOP ASOSIDA BEMOR XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING PROFILAKTIK MODEL	26
9	<i>Ayaulym K. Maratbekova</i> - RATIONAL USE OF ANTIBIOTICS AND ANTIMICROBIAL RESISTANCE: THE ROLE OF PUBLIC HEALTH AND PUBLIC AWARENESS	28
10	<i>Bekkamov E.Sh.</i> - HARBIY KONTINGENTLAR ORASIDA YUQUMLI KASALLIKLAR PROFILAKTIKASINING NUTRITIV OMILLAR VA BIOLOGIK FAOL QO'SHIMCHALARGA BOG'LIQLIGI	31
11	<i>Bekkamov E.Sh.</i> - HARBIY XIZMATCHILAR UCHUN O'TKIR RESPIRATOR INFEKSIYALAR PROFILAKTIKASIDA OVQATLANISHNING EPIDEMIOLOGIK AHAMIYATI	33
12	<i>Berdiyeva D.M.</i> - VIRUSLI GEPATIT A va E KASALLIGINING EPIDEMIOLOGIK XUSUSIYATLARI HAMDA PROFILAKTIK CHORA-TADBIRLARNI TAKOMILLASHTIRISH	35
13	<i>Boboyeva I. O'.</i> - HYPEREMESIS GRAVIDARUMDA ICHAK DISBIOZI VA METABOLIK ASORATLAR O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIK	37

14	<i>Eshmamatov T</i> - KERATOKONUS VA ALLERGIK KON'YUNKTIVIT O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK: ZAMONAVIY ILMIY MA'LUMOTLAR TAHLILI	41
15	<i>Hikmatov R. K.</i> - EPIDEMIOLOGICAL STATUS OF ACUTE PNEUMONIA INCIDENCE WORLDWIDE	42
16	<i>Ismailov O.D.</i> - BOLALARDA GEPATIT A BILAN KASALLANISH EPIDEMIOLOGIK HUSUSIYATI VA PROFILAKTIKASINI TAKOMILLASHTIRISH (JIZZAX MISOLIDA)	44
17	<i>Ismailov O.D.</i> - GEPATIT A NING O'ZBEKISTON MIQYOSIDAGI TARQALGANLIGI	47
18	<i>Ismailov O.D.</i> - GEPATIT A PROFILAKTIKASI	50
19	<i>Jamoliddinova F.U.</i> - EPIDEMIOLOGICAL FEATURES AND SPECIFIC PROPHYLAXIS OF MEASLES: A CASE STUDY OF NAMANGAN REGION	53
20	<i>Jamoliddinova F.U.</i> - QIZAMIQ KASALLIGINING EPIDEMIOLOGIK XUSUSIYATLARI VA MAXSUS PROFILAKTIKASI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA	55
21	<i>Jamoliddinova F.U., Matnazarova G.S., Rahimov R.A.</i> - QIZAMIQ KASALLIGINING MAXSUS PROFILAKTIKASI	57
22	<i>Janani Velu</i> - THESIS TITLE: NEURO-CHEMICAL HIJACKING THE IMPACT OF ENTERIC PARASITES ON NEUROTRANSMITTER SYNTHESIS AND HOST MENTAL HEALTH	59
23	<i>Jumaniyozova M.Q.</i> - XORAZM VILOYATIDA S. ENTERITIDIS KELITIRIB CHIQARGAN SALMONELLYOZLARNING ZAMONAVIY EPIDEMIOLOGIK XUSUSIYATLARI	61
24	<i>Madjidova Sh.H.</i> - EPIDEMIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF SHIGELLOSIS	63
25	<i>Madjidova Sh.H.</i> - SHIGELLYOZ KASALIGIDADA ANTIMIKROB REZISTENTLIKNING ZAMONAVIY EPIDEMIOLOGIK LANDSHAFTI	66
26	<i>Mahir Ali</i> - THE DUAL CHALLENGE OF CLINICAL INSIGHTS INTO HIV AND TB CO-MANAGEMENT	69
27	<i>Melisova X.</i> - PUBLIC HEALTH IMPLICATIONS AND PREVENTIVE STRATEGIES FOR LUNG CANCER CONTROL IN THE KHOREZM REGION	71
28	<i>Melisova X.</i> - REGIONAL PATTERNS AND LONG-TERM TRENDS OF LUNG CANCER INCIDENCE IN THE KHOREZM REGION (2014–2024)	73

	PULMONOLOGICAL SERVICES: EPIDEMIOLOGICAL INSIGHTS AND DIAGNOSTIC CHALLENGES	
44	<i>Sultonqulova S.Z.</i> - VACCINE CONFIDENCE AND PSYCHOLOGICAL PROFILES AMONG ADULTS IN TASHKENT, UZBEKISTAN: A 5C-BASED CROSS-SECTIONAL SURVEY	107
45	<i>Toshpo'latov B.M., Fayziyev O., Salomova F.I., Sherqo'ziyeva G.F.</i> – MAVSUMIY YUQUMLI KASALLIKLAR PROFILAKTIKASI MUAMMOLARI	108
46	<i>To'rayeva Z.M.</i> - TERI LEYSHMANIOZ KASALLIGINING OLDINI OLISH CHORA-TADBIRLARI	111
47	<i>Turganbaeva G.K.</i> - BOLALAR ORASIDA ICHAK INVAZIYALARNING TARQALISHI VA PROFILAKTIKA MUAMMOLAR	114
48	<i>Ubaydullayev Sh. H.</i> - CLINICAL IMMUNOLOGICAL ALTERATIONS IN ENTEROBIASIS: A COMPREHENSIVE REVIEW	116
49	<i>Ubaydullayev Sh. H.</i> - COMPARATIVE DIAGNOSIS OF HEPATITIS B AND HEPATITIS C: CLINICAL AND LABORATORY PERSPECTIVES	120
50	<i>Umer Ali</i> - EARLY AND SELECTIVE USE OF TRANSJUGULAR INTRAHEPATIC PORTOSYSTEMIC SHUNT (TIPS) IN PORTAL HYPERTENSION	124
51	<i>Umerov A.A., Niyozov N.Q.</i> - STRESNING O'SAYOTGAN ORGANIZM ME'DA OSTI BEZIGA MORFOLOGIK TASIRI	127
52	<i>Umerov A.A., Niyozov N.Q.</i> - TAJRIBAVIY STRESS XOLATIDA ONALARDAN TUG'ILGAN AVLODLAR ME'DA OSTI BEZI MOFOLOGIK VA GISTOLOGIK O'ZGARISHLARI	129
53	<i>Usmonova N.Y.</i> - BUXORO VILOYATIDA GIPOTERIOZ KASALLIGI TARQALISHINING KO'P YILLIK DINAMIKASI	132
54	<i>Usmonova N.Y.</i> - ENDEMIK BUQOQ VA YOD YETISHMOVCHILIGI: GLOBAL MUAMMO, OQIBATLAR VA PROFILAKTIKA CHORALAR	135
55	<i>Xamzayeva N.T., Kurbaniyazova M.O.</i> – OTA-ONALAR ORASIDA EMLASHDAN BOSH TORTISH SABABLARINI TAHLILIIY O'RGANISH	138
56	<i>Xolxo'jayev Sh.Yu.</i> - JARROHLIK SOHASIDA KASALXONA ICHI INFEKTSIYASINING EPIDEMIOLOGIK XUSUSIYATLARI	140
57	<i>Yoldosheva N.X., Kalniyazova I.B.</i> – MIGRATSIYAGA JALB QILINGAN AYOLLAR ORASIDA OIV-INFEKSIYASI ANIQLANISH HOLATLARI	142

psychological factors (the 5C model); and

(3) Skeptical and constrained – individuals with low trust, high complacency, and significant access or structural barriers.

Higher education and income levels were unexpectedly associated with greater likelihood of belonging to more hesitant or reflective groups. This pattern suggests that some hesitancy may come from critical thinking rather than a lack of engagement. Participants who sought advice from healthcare professionals had fewer perceived barriers and showed higher analytical involvement. In contrast, those who mainly relied on television or radio demonstrated more complacent attitudes. Social media exposure had mixed effects, increasing both information-seeking and critical evaluation behaviors.

Conclusions: Vaccine confidence in Tashkent remains below pre-pandemic levels and is shaped by psychological diversity, sociodemographic factors, and information sources. To strengthen public confidence, communication strategies should focus on dialogue and be led by healthcare professionals. Reliable and accessible information should be provided in both Uzbek and Russian. Efforts to address informational and structural barriers are essential to enhance trust and maintain vaccination uptake across different social groups.

MAVSUMIY YUQUMLI KASALLIKLAR PROFILAKTIKASI MUAMMOLARI

Toshpo'latov B.M - "Tibbiy profilaka ishi" ta'lim yo'nalishi 4 kurs talabasi. Tashkent Davlat tibbiyot universiteti.

Fayziyev O' - "Tibbiy profilaka ishi" ta'lim yo'nalishi 4 kurs talabasi Tashkent Davlat tibbiyot universiteti.

Salomova F.I. Atrof muhit gigiyenasi kafedrasi mudiri, t.f.d., professor. Tashkent Davlat tibbiyot universiteti.

Sherqo'ziyeva G.F.- Atrof muhit gigiyenasi kafedrasi dotsenti, t.f.n., Tashkent Davlat tibbiyot universiteti.

Dolzarlighi. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan profilaktika va epidemiyaga qarshi samarali tadbirlar natijasida o'lat, vabo, sariq isitma, virusli gemorragik isitmalar, parranda grippi kabi karantin va o'ta xavfli yuqumli kasalliklarning respublika hududiga chetdan kirib kelishi va aholi o'rtasida tarqalib ketishining oldi olinmoqda. Aholi salomatligini muhofaza qilish borasida profilaktika chora-tadbirlarini samarali muvofiqlashtirish tizimi mavjud emasligi, fuqarolarning jismoniy faolligi darajasini qo'llab-quvvatlash va sog'lom turmush tarzini yuritishda kelishilgan choralar ko'rish imkonini bermayapti. Aholi salomatligini saqlash borasida faol, foydali ishlarni amalga oshirish, xalqimizning tibbiy madaniyatini xalqimizning tibbiy madaniyatini yuksaltirish eng muhim dolzarb masaladir. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti tahliliga ko'ra, davolash inson salomatligini ta'minlashning 10 foiz omili, xolos. *Irsiy omillar 15 foiz, atrof-muhit 20 foiz, eng asosiysi, turmush tarzi 55 foizni tashkil etadi. Shu sababli aholining tibbiy madaniyatini oshirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oilada tibbiy madaniyatni oshirish, ayollarning sog'ligini mustahkamlash, sog'lom avlod tug'ilishi va uni tarbiyalashning ustuvor yo'nalishlarini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori qabul qilingan.*

Insonning tibbiy madaniyatini oshishiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar quyidagilar: - aholini ijtimoiy himoya qilinishining davlat siyosati darajasiga ko'tarilishi; - aholini ijtimoiy himoyasini huquqiy asoslarining yaratilishi; - huquqiy hujjatlarni amaliyotga joriy etilishi; - davlat va nodavlat tashkilotlarining huquqiy hujjatlarni amaliyotga joriy etishdagi faoliyati va hamkorligi; - jamiyatdagi sog'lom turmush tarzini targ'ibot-tashviqot qilish va shakllanishi; - shaxsning tibbiy madaniyatini shakllantirishga qaratilgan chora-tadbirlar; - oilada tibbiy madaniyatga bo'lgan munosabatning ijobiy tomonga o'zgarishi; - maktabgacha ta'lim va tarbiya, umumiy o'rta ta'lim, oliy ta'lim, oliy ta'limdan keying ta'lim tizimida tibbiy madaniyat sohasidagi islohotlarning natijadorligi; - keng jamoatchili o'rtasida tibbiy madaniyatni rivojlantirish sohasidagi chora-tadbirlar va boshqalar.

Tadqiqotning maqsadi. Yuqoridagilardan kelib chiqib biz aholi o'rtasida mavsumiy yuqumli kasalliklarda profilaktikani kuchaytirish maqsadida aholini tibbiy savodxonligini oshirish, yuqumli kasalliklar tarqalishini oldini olishda qanday ma'lumotlarga ega ekanligini aniqlash uchun so'rovnoma o'tkazildi va olingan natijalarni tahlil qildik.

Tadqiqotning ob'ekti va usullari. Aholining tibbiy savodxonligini aniqlash uchun turli guruhlarda so'rovnoma o'tkazildi. Olingan natijalar statistika usulda qayta ishlandi.

Olingan natijalar va ularning muhokamalari. Yuqumli kasalliklarning oldini olishda sanitariya va gigiyena qoidalariga rioya qilish muhim ahamiyat kasb etganligi sababli ushbu so'rovnomada quyidagi natijalarni oldik. Anketa so'rovnomasidagi yuqumli kasalliklar bilan kasallangan bemorlarni parvarish qilish haqida ma'lumotlarga egamisiz degan savolga so'rovnomada ishtirok etgan respondentlar quyidagicha javob berganlar: 33 (27,5%) ta ishtirokchi -ha, 87 (72,5%) tasi –yo‘q, bu esa ko‘pchilik bemorlarni parvarishlashni bilmasliklarini ko‘rsatadi. Siz yaqinlaringizga yuqumli kasalliklar haqida ma'lumot bera olasizmi degan savolga 14 (11,6%) ta ishtirokchi -ha, 106 (88,3%) tasi – yo‘q deb javob berganlar. Aholi o'rtasida yuqumli kasalliklarning tarqalish holatini tekshirganimizda "Siz qaysi yuqumli kasallik bilan kasallangansiz" savoliga 33(27,5%) ta –gripp, 8 (6,6%) gepatit, 12(10,0%) qizamiq, 62 (51,6%)-covid-19 va 5 ,(4,1%)-botulizm bilan kasallanganliklarini qayd etganlar. Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, ishtirokchilarning eng ko'pi Covid-19 kasalligi bilan kasallanganliklarini ma'lum, ya'ni umumiy 120ta ishtirokchidan (51,6%) xususan 62 tasi. Tibbiy madaniyat jamiyat kelajagining mustahkam poydevoridir. Bu borada avvalo, yoshlarning tibbiy madaniyatga ega bo'lish zaruriyatini anglashi va unga qat'iyat, o'ziga ishonch va mas'uliyat bilan yondashib, tibbiy bilimlarni o'zlashtirishga jiddiy e'tibor berishi, tibbiy faoliyatning nazariyasi va amaliyoti bilan chuqurroq tanishishi, bilimlarni hayot va amaliyot bilan bog'lay olishi zarur.

Xulosa. Olingan natijalardan shuni xulosa qilish mumkinki yoshlarning tibbiy madaniyatga ega bo'lish hozirgi kunning dolzarb muammosi hisoblanadi. Chunki

so'rovnoma natijalari shuni ko'rsatadiki ko'pchilik ishtirokchilar yuqumli kasalliklar va ularning profilaktikasi haqida to'liq ma'lumotga ega emaslar.

TERI LEYSHMANIOZ KASALLIGINING OLDINI OLISH CHORA-TADBIRLARI

To'rayeva Z.M. – O'zbekiston Respublikasi, Toshkent Davlat Tibbiyot Universiteti Termiz filiali, Tibbiy profilaktika fakulteti 3-kurs talabasi

Rahbar: Rasulov Sh.M. – Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD), dotsent, Mikrobiologiya, jamoat salomatligi, gigiyena va menejment kafedrasi mudiri, Toshkent Davlat Tibbiyot Universiteti Termiz filiali, O'zbekiston Respublikasi

Mavzuning dolzarbligi: JSST bergan ma'lumotlariga ko'ra jahon bo'yicha teri leishmaniozi bilan kasallangan 12 millionga yaqin bemor bor. Shu bilan birga, har yili taxminan 600 mingga yaqin yangi kasallanish holatlari aniqlanadi. Leishmanioz bo'yicha xavfli hududlarda taxminan 350 million kishi yashaydi. So'nggi yillarda teri leishmaniozi bilan kasallanish ko'rsatkichi o'sib bormoqda.

Zoonoz teri leishmaniozoning geografik tarqalganligi iskabtoparlarning (kasallik qo'zg'atuvchilarining tashuvchilari) yashash joylari, rivojlanish sharoitlari bilan bog'liq.

Tropik va subtropik iqlim sharoiti kasallik qo'zg'atuvchi — leishmaniyalar yashashi uchun qulay sharoit hisoblanadi. Kasallikning ikkita turi mavjud: qishloq (keskin nekrozlashtiruvchi) va shahar (kechiktiruvchi). Qishloq turi uchun mavsumiylik xususiyati xos, bu jarayon issiq mavsumda iskabtoparlarning faollashuvi bilan bog'liq. Infeksiya manbai yovvoyi kemiruvchilar (yumronqoziq, qum sichqon va boshqalar), qishloq turining qo'zg'atuvchisi — *Leishmania tropica* major.

O'rta Osiyo (Turkmaniston, O'zbekiston), Kavkazorti, Afg'oniston, Yaqin Sharq va Afrika davlatlarida tarqalgan. Teri leishmaniozi turizm rivojlanishi bilan nafaqat endemik hududlarda balki boshqa geografik hududlarda ham tez-tez